

ಮುಯೂರ ವಿಶೇಷ

ಅದರೆ, ಅಧಿಕೃತ ಮೂಲಗಳು ಮಾತ್ರ ನೇರೂಡ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 23, 1973ರಂದು ಕ್ಯಾನ್ಸರಿನಿಂದ ನಿಧನರಾದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಪ್ರೇಮಕಾವೃದ್ಧ ಮೂಲಕ ಹೇಸರಾಗಿದ್ದ ನೇರೂಡ, ತನ್ನ ಮರಣಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಜನಾಭಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಹೋರಾಡಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧದ ದಸಿಯಾಗಿ ಅಜರಾಮರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ, ಅವರು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನವಾದ ಬುಳ್ಳೆ 12ರಂದು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕದೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ನಂಟನ್ನು ಹೋಂದಿರದ ಕನ್ನಡದಂತಹ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾವೃವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಅಚರಿಸುವುದುಂಬಿ. ಹಾಗೆ ಅಚರಿಸುವವರು ಇತ್ತಿಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೇರೂಡರೊಂದಿಗೆ ಅಂಟಕೊಂಡಿರುವ ವಿವಾದಗಳಿಂದ ಗಮನ ಹರಿಸಿರಲಾರು.

ಈ ಪೀಠಿಕೆಯಿಂದಿಗೆ ನಾನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಂತಿಕ ಬದ್ಧತೆ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಬದ್ಧತೆಯ ಪರಿಪು ಚರ್ಚನಲ್ಲಿ ಹೋರಿಸಲಿ. ಬಿದಲೀಗೆ, ನಾನು ಮಾಡಹೋರಿಸುವುದು ಅಚಲ ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಬದ್ಧತೆಯಿಳ್ಳ ನೇರೂಡರಂತಹ ಲೇಖಕರು ಕೂಡ ವ್ಯಾಯಾಕ್ತಿಕ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿಕ ಬದ್ಧತೆ ತೋರಿದ ಹೋದಾಗ ಹೇಗೆ ಅವರ ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯವೆನಿಸುವಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೂಡ ಪ್ರಶ್ನಾಪನವನಿಸಿತೋಡಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಅನುಸಂಧಾನ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೇರೂಡ ಅವರ ಕಾವೃವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರ ಗಡ್ಡ ಕೃತಿಯೊಂದರ ವಿಶೇಷಕ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶ್ನಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಂತಿಕ ಒಲವು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವಿಶ್ವಶಾಫತಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯೇಭವಿಕರಣಕ್ಕಿಂತ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾವಾತ್ಮಕ ಗಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಿಲವೆನಿಸುವಂತಹ ಸಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಶಿಲ್ಪಾವಾಗಿಸುವ ಚಾಲಾಕತನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಶಿಲ್ಪ, ಅಶ್ವಿಲಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವ ನನ್ನ ಇತ್ತಿಚಿನ ಬಲವಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.

ವಿಶಾಲವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಈ ಪ್ರಯಿತವನ್ನು ನಾನು “ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಾಜಕಾರಣ ಹಾಗೂ

ಕಲಾಮೀಮಾಂಸ” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ 2018ರಲ್ಲಿ ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಾಶನದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಅನುವಾದಕರೂ, ವಿಮರ್ಶಕರೂ ಅಗಿರುವ ಓ.ಎಲ್. ನಾಗಭೂಪಳ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಕನ್ನಡಾನುವಾದ ‘ಪಾಚ್ಲೋ ನೇರೂಡ ನೆನಪುಗಳು’ ಕೃತಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷಜ್ಞ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕನ್ನಡಾನುವಾದವನ್ನು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿದ ಎಂಬುದರ ವಿವರವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಡಿ ಸೇಂಟ್ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿರುವ ನೇರೂಡರ ಸ್ವಾತಿತ್ವ ಮೂಲದ ಕೃತಿಯನ್ನು ಓಲ್ಲಾವೆನ್ ಮೂಲವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

* * *

ಚಿಲೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎರಡನೇ ನೋಬೆಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಹುಮಾನದ ಕೀರ್ತಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟವರು ನೇರೂಡ. ಮೌದಲನೆಯವರಾದ ಗೇಬ್ರೀಯೇಲ ಮಿಸ್ತ್ರೋ, ನೋಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದ ಮೌದಲ ಚಿಲೀ ಲೇಖಕ ಹಾಗೂ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕದ ಮತ್ತೊಬ್ಬು ಲೋಕಪ್ರೇಸ್‌ಡಿ ಲೇಖಕ ಗೆಬ್ರೀಯೇಲ್ ಗಾರ್ಸಿಯ ಮಾಡೆಬೆಂದು ಗುರುತಿಸಿರುವಂತೆ “ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಅತ್ಯಂತ ಶೈಘ್ರ ಕವಿ” ನೇರೂಡ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ, ಕವಿಯಲ್ಲದೆ ರಾಯಭಾರಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ ಅವರ ‘ನೆನಪುಗಳು’ ದೇಶ-ಕಾಲವನ್ನು ಮಿಲಿದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದಾಲಿಗಳು. ಓಲ್ಲಾವೆನ್ ಅವರ ‘ಪಾಚ್ಲೋ ನೇರೂಡ ನೆನಪುಗಳು’ ಕೃತಿಯನ್ನು ‘ದೇವರಾಗಲು ಒಲ್ಲಿದ ಕವಿಯ ನೆನಪುಗಳು’ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಿರಾಜ್ ಅಹಮದ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದರು. ಓ.ಎಲ್. ನಾಗಭೂಪಳ ಅವರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದ ‘ಹೊಸ ಮನುಷ್ಯ’ ಸಮಾಜವಾದಿ ಮಾಸಿಕ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು.

ಸಿರಾಜ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಲೇಖನದ ಮೌದಲ ವಾಕ್ಯವನ್ನು “ನೇರೂಡನಂತಹ ಸಮೃದ್ಧ ಪಾಚ್ಲೋ ಕವಿಯ ಸವ್ಯಾಧಿ ಜೀವನ ಕಥಾನಕವನ್ನು ಓದುವುದು ಎಂದರೆ ಅದಿರನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಅದು ನೆನಪುಗಳು ಹೇಗೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ಅನಷ್ಟವಾದ ಲೋಕವಾಯಿತು ಎಂದು ಉಹಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ” ಎಂದು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ.